

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., právne zastúpenej advokátom Mgr. R. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 11/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti F., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2011 doručená sťažnosť spoločnosti F., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 11/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti najmä vyplýva: „... Sťažovateľ podal dňa 25. 04. 2008 dovolanie proti rozsudku Najvyššieho súdu SR, č. kon. 20bo 201/2007 zo dna 5. 3. 2008. Krajský súd v Banskej Bystrici vyzval dňa 5. 5. 2008 sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 1.269,34 € (38.240,- Sk), ktorý súdny poplatok za dovolanie sťažovateľ v súdom stanovenej výške uhradil. ...

Dňa 4. 4. 2011 Najvyšší súd SR po 3 rokoch ako súd dovolací vrátil spis bez rozhodnutia o dovolaní Krajskému súdu v Banskej Bystrici, nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd prvostupňový nevyrubil sťažovateľovi súdny poplatok za podané dovolanie v správnej výške a zároveň Krajskému súdu v Banskej Bystrici uložil vyzvať sťažovateľa na zaplatenie doplatku súdneho poplatku v sume 928,50 € (27.976,- Sk). Sťažovateľ doplatok súdneho poplatku za dovolanie, na úhradu ktorého bol vyzvaný Krajským súdom v Banskej Bystrici výzvou zo dňa 12. 4. 2011, v stanovenej výške uhradil. ...

Na základe týchto skutočností sťažovateľ podal dňa 18. 5. 2011 sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej uviedol, že aj napriek značnému časovému odstupe (takmer 3 roky) od podania dovolania, resp. od zaplatenia súdneho poplatku za dovolanie, dovolací súd nielenže nerozhodol o podanom dovolaní, ale až po takomto časovom odstupe vrátil spis bez rozhodnutia o dovolaní prvostupňovému súdu za účelom dovyrubenia súdneho poplatku, a teda dovolací súd sa ani po uplynutí takmer 3 rokov dovolaním meritórne vôbec nezaoberal. ...

Listom zo dňa 13. 6. 2011 predseda Najvyššieho súdu SR sťažovateľovi oznámil, že sťažnosť prešetril, no skonštatoval, že sťažnosť nie je dôvodná, nakoľko dĺžka dovolacieho konania je výrazom zaťaženia a počtu vecí v päťčlennom dovolacom senáte obchodnoprávneho kolégia. ...

Z opísaného skutkového stavu, je zrejmé, že od podania dovolania sťažovateľom na Najvyšší súd SR cestou prvostupňového súdu uplynuli tri roky. Za tento čas sa Najvyšší súd SR podaným dovolaním k sp. zn. 1 Obdo V 11/2009 vôbec meritórne nezaoberal a po

uplynutí takmer troch rokov vrátil dovolací spis bez rozhodnutia o dovolaní prvostupňovému súdu za účelom dovyrúbenia súdneho poplatku.

Sťažovateľ má za to, že postupom Najvyššieho súdu SR mu bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. ...

Nakoľko proti listu predsedu Najvyššieho súdu SR o neodôvodnenosti sťažnosti nie je prípustný opravný prostriedok, sťažovateľ má za to, že vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje, t. j. podaná sťažnosť je prípustná.

Sťažovateľ tiež uvádza, že v konaní nebolo vydané žiadne právoplatné rozhodnutie, nečinnosť Najvyššieho súdu SR trvá viac ako tri roky, list predsedu Najvyššieho súdu SR o neodôvodnenosti sťažnosti sťažovateľa nie je možné považovať za rozhodnutie v konaní, príp. oznámenie o opatrení v konaní, preto pri podaní sťažnosti nie je možné určiť, odkedy plynie sťažovateľovi lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle ust. §-u 53 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z.

Sťažovateľ podáva túto sťažnosť v zmysle ust. §-u 53 ods. 3 zák. č. 38/1993 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov, ktoré zachovanie lehoty je odôvodnené tým, že porušenie základného ústavného práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov stále trvá. ...

S poukazom na vyššie uvedené žiadame Ústavný súd Slovenskej republiky, aby po vyhodnotení písomných dôkazov takto rozhodol:

Základné právo spoločnosti F., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR v konaní č. 1 Obdo V 11/2009 porušené bolo.

Najvyššiemu súdu SR sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod spis. zn. 1 Obdo V 14/2011 (pôvodná značka konania: 20bo 201/2007) konal.

Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 314,18 € na účet advokáta Mgr. K. R. (...) do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 11/2009.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia s'ťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie s'ťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa s'ťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnú podanie s'ťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľka „dozvedela“ o zbytočných priet'ahoch, teda o „inom zásahu“ najvyššieho súdu, ktorého označila za účastníka tohto konania.

Keďže „*dňa 4. 4. 2011 Najvyšší súd SR po 3 rokoch ako súd dovolací vrátil spis bez rozhodnutia o dovolaní Krajskému súdu v Banskej Bystrici*“, sťažovateľkou napadnuté dovolacie konanie vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo V 11/2009 bolo dňom vrátenia spisu (12. apríla 2011) Krajskému súdu v Banskej Bystrici ukončené. Ako sa v samotnej ústavnej sťažnosti uvádza (*„Sťažovateľ doplatok súdneho poplatku za dovolanie, na úhradu ktorého bol vyzvaný Krajským súdom v Banskej Bystrici výzvou zo dňa 12. 4. 2011, v stanovenej výške uhradil.“*), sťažovateľka sa o namietaných zbytočných priet'ahoch v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo V 11/2009 mohla dozvedieť najneskôr 12. apríla 2011. Pretože predmetná sťažnosť z 22. augusta 2011 bola podaná na ústavnom súde v čase (12. septembra 2011), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že ako to z listu predsedu najvyššieho súdu sp. zn. Spr 599/2011 z 13. júna 2011 vyplýva, „*spis bol opätovne doručený najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu 23. mája 2011 s tým, že v súčasnosti je vedený pod sp. zn. 1 ObdoV/14/2011*“. Sťažovateľka však konanie vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo V 14/2011 predmetnou ústavnou sťažnosťou nenapáda.

2. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť porušenia uvedeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovateľka, ktorá je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení označeného práva sťažovateľky, preto bolo potrebné jej sťažnosť v tejto časti odmietnuť tiež ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2011